

MRF 2022.199

Miljø- og Fødevarerklagenævnets afgørelse af 1. juli 2022, j.nr. 21/14079

Stadfæstet påbud om fjernelse af en skurvogn i § 3-beskyttet mose, da der var tale om en fast installation, der kunne medføre forstyrrelser i mosen. Det forhold, at påbuddet ikke entydigt og specifikt henviste til naturbeskyttelseslovens § 3, stk. 2, nr. 2, og § 73, stk. 5, udgjorde en mangel, men fandtes ikke konkret væsentlig.

Næstved Kommune meddelte i oktober 2021 i medfør af naturbeskyttelseslovens § 73, stk. 5, påbud til E om at fjerne en ca. 111 m² skurvogn og omkringliggende oplag i en § 3-beskyttet mose på E's 1,3 ha ejendom, hvor den beskyttede mose indgår som en del af en større registrering af beskyttede vandløb, søer, mose- og engarealer. Påbuddet blev påklaget af E, der navnlig anførte, at E aldrig var blevet oplyst om, at arealet var § 3-beskyttet mose, og at skurvognen var flytbar, hvorfor den ikke kunne anses som en fast installation. Miljø- og Fødevarerklagenævnet (formanden) bemærkede indledningsvis, at nævnets prøvelse var begrænset til at vurdere, hvorvidt der var foretaget en ulovlig tilstandsændring, og at nævnet ikke kunne efterprøve, hvilke foranstaltninger der kunne påbydes iværksat. Nævnet fandt, at afgørelsen ikke opfyldte forvaltningslovens begrundelseskrav, da kommune ikke entydigt og specifikt havde henvist til naturbeskyttelseslovens § 3, stk. 2, nr. 2, og § 73, stk. 5. Kommunen havde således alene henvist til "naturbeskyttelseslovens § 3" for så vidt angik beskyttelsen af moser. Det var endvidere ikke tilstrækkeligt, at kommunen i en oversigt på afgørelsens side 7 havde henvist til en samlet liste med de lovbestemmelser, der lå til grund for afgørelsen.

Nævnet fandt dog, at denne retlige mangel var konkret uvæsentlig, så begrundelsesmanglen ikke medførte ugyldighed. Nævnet lagde herefter til grund, at det omhandlede areal opfyldte kriterierne for at være beskyttet mose, jf. naturbeskyttelseslovens § 3, stk. 2, nr. 2, og at arealet havde været beskyttet siden beskyttelsen af moser trådte i kraft. Nævnet fandt, at den opsatte skurvogn samt de udlagte materialer udgjorde tilstandsændringer i strid med naturbeskyttelseslovens § 3. Nævnet fandt således ikke grundlag for at tilside-sætte kommunes vurdering af, at skurvognen havde karakter af en fast installation, og at denne samt oplaget af materialer ikke var af underordnet betydning. Nævnet lagde herved lagt vægt på, at luftfotos fra perioden 2006 til 2021 viste, at der på arealet var en konstruktion af permanent karakter, som fra 2019 havde haft en størrelse på ca. 100 m². Nævnet lagde endvidere lagt vægt på, at der i perioden 2010 til 2021 var sket en forøgelse af udlagte materialer omkring konstruktionen, og at jagthytten og de udlagte materialer kunne påvirke det naturlige plante- og dyreliv i mosen negativt ved bortskygning af vegetation. Miljø- og Fødevarerklagenævnet stadfæstede herefter påbuddet.

Kommentar: Se også MRF 2021.324 Mfk, hvor Miljø- og Fødevarerklagenævnet mere indgående tog stilling til, hvornår en ændring af § 3-områder er så midlertidig eller beskeden, at der ikke kræves dispensation.

Stadfæstelse i sag om påbud om retablering af beskyttet mose i Næstved Kommune

21/14079

Miljø- og Fødevarerklagenævnet har truffet afgørelse efter naturbeskyttelseslovens § 3, stk. 2, nr. 2, jf. § 73, stk. 5, jf. § 78, stk. 1.[1]

Miljø- og Fødevarerklagenævnet stadfæster Næstved Kommunes afgørelse af 26. oktober 2021 om påbud om fjernelse af jagthytte og omkringliggende oplag i beskyttet mose på matr. nr. [F1] beliggende på adressen [A1], 4171 Glumsø.

Næstved Kommune fastsætter en ny frist for påbuddets efterkommelse.

Miljø- og Fødevarerklagenævnets afgørelse er endelig og kan ikke indbringes for anden administrativ myndighed, jf. § 17 i lov om Miljø- og Fødevarerklagenævnet[2] og gebyrbekendtgørelsens § 2.[3] Eventuel retssag til prøvelse af afgørelsen skal være anlagt inden 6 måneder, jf. naturbeskyttelseslovens § 88, stk. 1.

Afgørelsen er truffet af formanden på nævnets vegne, jf. § 8 i lov om Miljø- og Fødevarerklagenævnet.

1. Klagen til Miljø- og Fødevarerklagenævnet

Afgørelsen er den 23. november 2021 påklaget til Miljø- og Fødevarerklagenævnet af ejendommens ejer.

Klager har navnlig anført, at

- det aldrig er blevet oplyst, at arealet er § 3beskyttet mose, og
- jagthytten/skurvognen er flytbar, hvorfor den ikke kan anses som en fast installation.

Klagepunkterne er nærmere uddybet i afsnit 2.3.

2. Sagens oplysninger

2.1. Ejendommen/området

Det omhandlede areal er beliggende på matr. nr. [F1] i Næstved Kommune ca. 1 km nord for Ulstrup. Området er præget af lysåbne marker, vandløb, søer, mose- og engarealer.

Det fremgår af Danmarks Miljøportal,[4] at matriklen, der udgør ca. 1,3 ha, er registreret som beskyttet mose og indgår som en del af en større registrering af beskyttede vandløb, søer, mose- og engarealer.

Jordbunden i området udgøres af ferskvandstørv.[5] Matriklen ligger i kote-intervallet 11,25 m – 12,50 m, jf. højdekurver med 0,25 m ækvidistance.

Natura 2000-område nr. 163 Suså, Tystrup-Bavelse Sø, Slagmosen, Holmegårds Mose og Porsmose (Habitatområde H145, H146, H194 og Fuglebeskyttelsesområde F91 og F93) ligger ca. 400 m nord for matriklen.

2.2. Den påklagede afgørelse

Næstved Kommune har den 26. oktober 2021 meddelt påbud om fjernelse af en ca. 111 m² jagtthytte og omkringliggende oplag i en § 3-beskyttet mose på matr. nr. [F1]. Det fremgår af sagens oplysninger, at området skal være retableret senest den 1. juni 2022.

Baggrunden for sagen er, at Næstved Kommune i forbindelse med en besigtigelse af matriklen den 3. februar 2021 konstaterede, at der var opført bebyggelse mv. i en beskyttet mose. Ifølge kommunen havde klager i forbindelse med besigtigelsen fremvist en ansøgning om bl.a. opstilling af en skurvogn i mosen. Ansøgningen var sendt til den daværende Suså Kommune og dateret til den 30. marts 2004. Herefter havde Suså Kommune i brev af 27. april 2004 anmodet klager om at fremsende yderligere oplysninger om projektet med henblik på en vurdering af, hvorvidt etableringen ville kræve tilladelse efter bygge- eller planloven.

Det fremgår af afgørelsen, at Næstved Kommune ikke er i besiddelse af en byggeansøgning eller tilladelse til opførelse af skurvognen. Samtidig er det Næstved Kommunens opfattelse, at Suså Kommune ikke har gjort klager opmærksom på, at en placering af skurvognen i den beskyttede mose ville kræve dispensation fra naturbeskyttelseslovens § 3.

Næstved Kommune har lagt til grund for afgørelsen, at det aktuelle areal er § 3-beskyttet mose. Storstrøms Amt foretog i 1998 besigtigelse af området, hvor der blev registreret blåtop, djævelsbid, blågrøn star, nyse-røllike, tormentil og tvebo baldrian. I 2010 foretog kommunen besigtigelse af arealet, hvorunder der bl.a. blev registreret angelik, hyldebladet baldrian, vortebirk, mose-bunke, dunet dueurt, rød-el, gul fladbælg, almindelig fredløs, kær-galtetand, skovhanekro, hjortetrøst, sump-kællingetand, almindelig mjøduert, bittersød natskygge, lyse-siv, kær-star og stiv star. Ifølge kommunen er de registrerede arter i 1998 og 2010 karakteristiske for moser, ligesom arealet er større end 0,5 ha og været beskyttet mose siden 1978. Arealets beskyttelsesstatus betyder ifølge kommunen, at tilstanden i naturtypen ikke må ændres ved f.eks. opførelse af en bygning.

Det er Næstved Kommunes vurdering, at skurvognen og det omkringliggende oplag af forskellige genstande er i strid med naturbeskyttelseslovens § 3. Kommunen har herunder vurderet, at forholdet ikke er af underordnet betydning. Kommunen har herved lagt vægt på, at arealet var beskyttet mose i henholdsvis 2004 ved indgivelsen af ansøgningen, samt i perioden 2007 – 2016 på tidspunktet for opførelse og udbygning. Desuden var arealet beskyttet mose i 2017 og 2018, hvor byggeriet blev genopført efter at have været nedbrændt.

Derudover har Næstved Kommune lagt vægt på, at der ikke foreligger en byggetilladelse til projektet, og derved har kommunen heller ikke tidligere foretaget en vurdering af, om der ville kunne meddeles tilladelse til at opføre byggeriet i beskyttet natur.

Næstved Kommune har endvidere påpeget, at det forhold at skurvognen har hjul og derved kan flyttes, ikke medfører, at den må opsættes i beskyttet natur. Ifølge kommunen er der tale om en fast installation, idet skurvognen ikke har været flyttet siden 2007.

Endeligt har Næstved Kommune, jf. oversigt på afgørelsens side 7, henvist til en række lovbestemmelser, der ifølge kommunen er nævnt i afgørelsen.[6]

2.3. Klagens indhold

Klager har anført, at han har søgt om tilladelse til opsætningen af skurvognen, og at han har været i dialog med den daværende Suså Kommune omkring projektet. Klager er aldrig blevet oplyst om, at arealet er § 3-beskyttet mose. Dog er klager flere gange blevet oplyst om, at Suså Kommune havde kompetence til at meddele tilladelse til de ansøgninger, som klager havde indgivet.

Det er klagers opfattelse, at der ikke er tale om en fast installation, idet der ikke er støbt fundament i jorden. Klager har hertil tilføjet, at skurvognen er flytbar.

Endeligt har klager fremført en række betragtninger om, at sagen begyndte for næsten 18 år siden, og at Suså Kommune har indsendt diverse papirer til Næstved Kommune.

2.4. Næstved Kommunes bemærkninger til klagen

Næstved Kommune har den 14. december 2021 bemærket, at kommunen den 26. oktober 2021 i medfør af naturbeskyttelseslovens § 73, stk. 5 har meddelt påbud om reetablering af en beskyttet mose ved fjernelse af en skurvogn/jagthytte, samt forskellige omkringliggende genstande.

Det er Næstved Kommunes vurdering, at klager ikke har haft en berettiget forventning om at kunne opsætte skurvognen i mosens, idet Suså Kommune ikke var myndighed på området for naturbeskyttelseslovens § 3 i 2004. Det forhold, at Suså Kommune i en dialog med klager ikke konkret har nævnt, at opsætningen af skurvognen ville kræve en dispensation fra lovens § 3, kan efter Næstved Kommunes opfattelse ikke medføre, at klager har været i god tro.

Næstved Kommune har derudover vurderet, at skurvognen har medført en direkte påvirkning af mosens som følge af bortskygning af vegetationen. Desuden har skurvognen medført en "indirekte" påvirkning af de omkringliggende mosearealer, da disse arealer "driftes" med henblik på anvendelse af skurvognen. Endeligt er det kommunens vurdering, at oplaget af materialer i mosens er af et sådant omfang, at der ikke er tale om forhold af underordnet betydning.

3. Miljø- og Fødevarerklagenævnets bemærkninger og afgørelse

3.1. Miljø- og Fødevarerklagenævnets prøvelse

Det følger af naturbeskyttelseslovens § 78, stk. 1, 2. pkt. at afgørelser om påbud truffet efter lovens § 73, stk. 5, ikke kan påklages til Miljø- og Fødevarerklagenævnet. Nævnet kan dog efter nævnets praksis i sådanne sager prøve, om der er tale om et ulovligt forhold. Nævnets

prøvelse i forbindelse med et påbud er således begrænset til at vurdere, hvorvidt arealet er beskyttet, samt om der er foretaget en ulovlig tilstandsændring.

Miljø- og Fødevareklagenævnet kan som følge af klageafskæringen derved ikke efterprøve, hvilke foranstaltninger der kan påbydes iværksat i anledning af det ulovlige forhold. Nævnet har således ikke kompetence til at tage stilling til indholdet og hensigtsmæssigheden af Næstved Kommunes påbud om fysisk lovliggørelse.

Miljø- og Fødevareklagenævnet bemærker, at Næstved Kommune ikke har taget stilling til spørgsmålet om retlig lovliggørelse.

Det fremgår af § 11, stk. 1, i lov om Miljø- og Fødevareklagenævnet, at nævnet kan begrænse sin prøvelse af en afgørelse til de forhold, der er klaget over. Det fremgår dog af forarbejderne til bestemmelsen,^[Z] at nævnet har mulighed for og efter omstændighederne pligt til at inddrage andre forhold end det, der er klaget over, f.eks. spørgsmålet om overholdelse af gældende EU-ret eller grundlæggende forvaltningsretlige grundsætninger.

Miljø- og Fødevareklagenævnet har i denne klagesag fundet anledning til at behandle følgende forhold:

1. Forvaltningslovens begrundelseskrav
2. Om skurvognen og "oplaget af materialer" er tilstandsændringer i strid med naturbeskyttelseslovens § 3

Efter Miljø- og Fødevareklagenævnets vurdering er der ikke med klagen i øvrigt fremkommet forhold, der kan føre til ændringer af Næstved Kommunes afgørelse.

3.2. Miljø- og Fødevareklagenævnets bemærkninger

3.2.1. Ad 1) Forvaltningslovens begrundelseskrav

Det følger af forvaltningslovens § 22,^[8] at en afgørelse, når den meddeles skriftligt, skal være ledsaget af en begrundelse, medmindre afgørelsen fuldt ud giver den pågældende part medhold. Begrundelsen skal indeholde en henvisning til de retsregler, afgørelsen er truffet efter, jf. forvaltningslovens § 24, stk. 1, 1. pkt. Det betyder, at henvisningen skal være entydig og specifik med en nøjagtig henvisning til nr. og dato i Lovtidende og præcis henvisning til paragraf, stykke, punktum, litra osv.^[9]

Miljø- og Fødevareklagenævnet finder, at Næstved Kommunes afgørelse af 26. oktober 2021 ikke opfylder forvaltningslovens begrundelseskrav, men at begrundelsesmanglen ikke er konkret væsentlig for sagens resultat og derfor ikke skal føre til afgørelsens ugyldighed.

Miljø- og Fødevareklagenævnet har vurderet, at Næstved Kommune i afgørelsen ikke entydigt og specifikt har henvist til naturbeskyttelseslovens § 3, stk. 2, nr. 2 (beskyttelse af moser) og § 73, stk. 5 (påbud). Nævnet har ved vurderingen lagt vægt på, at der i selve begrundelsen for afgørelsen ikke er henvist til lovens § 73, stk. 5, og at kommunen alene har henvist til

"naturbeskyttelseslovens § 3" for så vidt angår beskyttelsen af moser. Det er ifølge nævnet ikke tilstrækkeligt entydigt og specifikt, at kommunen i en oversigt på afgørelsens side 7, har henvist til en samlet liste med de lovbestemmelser, der ligger til grund for afgørelsen.

Miljø- og Fødevareklagenævnet har ved vurderingen af forholdets karakter af konkret uvæsentlighed vurderet, at afgørelsens resultat ikke er blevet påvirket af begrundelsesmanglen, jf. afsnit 3.2.2. nedenfor.

3.2.2. Om skurvognen og "oplaget af materialer" er tilstandsændringer i strid med naturbeskyttelseslovens § 3

Det følger af naturbeskyttelseslovens § 3, stk. 2, nr. 2, at der ikke må foretages ændringer i tilstanden af moser og lignende, når sådanne naturtyper enkeltvis, tilsammen eller i forbindelse med de søer, der er nævnt i stk. 1, er større end 2.500 m² i sammenhængende areal.

Kriterier for registrering af natur omfattet af naturbeskyttelseslovens § 3 fremgår bl.a. af registreringsvejledningen[[10](#)] og vejledningen om beskyttet natur.[[11](#)]

Beskyttelsen af naturtyper i henhold til naturbeskyttelseslovens § 3, stk. 1-3 er umiddelbar og gælder så snart et givent naturområde opfylder naturbeskyttelseslovens definitioner heraf i følge lovens forarbejder og gengivet i registreringsvejledningen. Det er således ikke en forudsætning for beskyttelsen, at områderne er registrerede, eller at ejer og bruger har fået meddelelse herom.

Miljø- og Fødevareklagenævnet lægger til grund som ubestridt, at det omhandlede areal opfylder kriterierne for at være beskyttet mose, jf. naturbeskyttelseslovens § 3, stk. 2, nr. 2, ligesom det efter nævnets gennemgang af historiske kort og luftfotos lægges til grund, at arealet har været beskyttet siden beskyttelsen af moser trådte i kraft. Moser med et areal på mindst 0,5 ha blev beskyttet ved lov nr. 219 fra 1978 (naturfredningsloven).

Det er Miljø- og Fødevareklagenævnets opfattelse, at den opsatte skurvogn samt de udlagte materialer udgør tilstandsændringer i strid med naturbeskyttelseslovens § 3. Nævnet finder således ikke grundlag for at tilsidesætte Næstved Kommunes vurdering af, at skurvognen har karakter af en "fast installation", og at forholdet samt "oplaget af materialer" ikke er af underordnet betydning.

Miljø- og Fødevareklagenævnet har herved lagt vægt på, at luftfotos fra perioden 2006 til 2021 viser,[[12](#)] at der på arealet er forekomst af en konstruktion af permanent karakter, som fra 2019 har en størrelse på ca. 100 m². Nævnet har endvidere lagt vægt på, at luftfotos viser, at der i perioden 2010 til 2021 sker en forøgelse af udlagte materialer omkring konstruktionen. Endeligt har nævnet ved vurderingen lagt vægt på, at jagthytten og de udlagte materialer kan påvirke det naturlige plante- og dyreliv i mosen negativt ved bortskygning af vegetation samt medføre andre forstyrrelser i og omkring mosen.

3.3. Miljø- og Fødevareklagenævnets afgørelse

Miljø- og Fødevareklagenævnet stadfæster Næstved Kommunes afgørelse af 26. oktober 2021 om påbud om fjernelse af jagthytte og omkringliggende oplag i beskyttet mose på matr. nr. [F1] beliggende på adressen [A1], 4171 Glumsø.

[1] Lovbekendtgørelse nr. 1986 af 27. oktober 2021 om naturbeskyttelse.

[2] Lov nr. 1715 af 27. december 2016 om Miljø- og Fødevareklagenævnet.

[3] Bekendtgørelse nr. 132 af 30. januar 2017 om gebyr for indbringelse af klager for Miljø- og Fødevareklagenævnet mv.

[4] <https://arealinformation.miljoportal.dk>

[5] Jf. jordartskort 1:25.000, GEUS. Registreringen omhandler overfladegeologien i 1 meters jorddybde.

[6] Næstved Kommune har i oversigten bl.a. henvist til naturbeskyttelseslovens § 3, stk. 2, nr. 2 og § 73, stk. 5, retssikkerhedslovens § 10, samt retsplejelovens § 997, stk. 3.

[7] Jf. bemærkningerne til § 11 i forslag L44 til Lov om Miljø- og Fødevareklagenævnet (FT 2016-17).

[8] Lovbekendtgørelse nr. 433 af 22. april 2014 af forvaltningsloven.

[9] Se også: <https://www.ombudsmanden.dk/myndighedsguiden/generel-forvaltningsret/begrundelse/>

[10] Vejledning om registrering af beskyttede naturtyper, Miljøministeriet, Skov- og Naturstyrelsen, 1993, https://mst.dk/media/113519/vejled_1_.pdf

[11] Vejledning om naturbeskyttelseslovens § 3 beskyttede naturtyper, Miljøstyrelsen, 2019, <https://www2.mst.dk/Udgiv/publikationer/2019/12/978-87-7038-139-0.pdf>

[12] Miljø- og Fødevareklagenævnet har gennemgået luftfotos fra årene 1954, 1995, 1999, 2002, 2004, 2006, 2008, 2010, 2012, 2014, 2015, 2016, 2017, 2018, 2019, 2020 og 2021: <https://miljoegis.mim.dk/spatialmap?profile=natura2000-afgraensning-nov2018gaeldende>.

Sag:

21/14079

Dato:

1. juli 2022.

Emner:

NBL - beskyttede ...

Miljø- og Fødevareklagenævnet (<https://naevneneshus.dk/start-din-klage/miljoe-og-foedevareklagenaevnet/>), •
Nævneshus • Toldboden 2 • 8800 Viborg • Tlf. nr.: 72 40 56 00 • CVR: 37795526 • mfkn@naevneneshus.dk
(<mailto:mfkn@naevneneshus.dk>)
Tilgængelighedserklæring (<https://www.was.digst.dk/mfkn-naevneneshus-dk>).